

Zwolle heeft niet veel monumenten en toch ben ik overtuigd, dat die stad eens een eereplaats zal krijgen in de kunstgeschiedenis, mits men met sloopen ophoudt. Of is het niet der vermelding waard, dat alleen de geringe overblijfselen van het sacramentshuisje in de Groote Kerk te Zwolle¹⁾ er toe leidden niet alleen den vervaardiger Willem Backerweert te vinden, die in 1488 als bouwmeester van den Dom van Keulen werkzaam was en in diezelfde hoedanigheid aan de St. Victorskerk te Xanten en aan de St. Willebrorduskerk te Wesel werkte, maar tevens, dat de beeldsnijder Arnold te Zwolle beelden voor de kerk te Xanten maakte. Zij, die geroepen zijn de belangen eener gemeente voor te staan kunnen zich er niet genoeg rekenschap van geven, dat terwijl zij zelf geschiedenis maken, zij ook verplicht zijn voor de geschiedenis van hun voorgeslacht te waken.

F. A. HOEFER.

BOEKBESPREKING.

VOORLOOPIGE LIJST der Nederlandsche Monumenten van Geschiedenis en Kunst, Deel I. Provincie Utrecht. Opgemaakt en uitgegeven door de Rijkscommissie tot het opmaken en uitgeven van een inventaris en eene beschrijving van de Nederlandsche Monumenten van Gesch. en K. Utrecht, Leydenroth, 1908.

Er dient te dezer plaatse nog altijd een woord gezegd te worden over de eerste uitgave der Rijkscommissie, ook al is het slechts een »Voorloopige Lijst».

Het voorwoord omgrent de bedoeling dezer éérste overzichten op volgende wijze:

»Ten einde dit groote werk» — een uitvoerige geïllustreerde beschrijving van alle in Nederland aanwezige gebouwen en voorwerpen — »dat vele jaren zal vorderen, met meer kennis van zaken te kunnen ondernemen en te gelijkertijd zoo spoedig mogelijk een overzicht te kunnen geven van al wat het behouden waard is, besloot de Rijkscommissie aan te vangen met de bewerking eener »Voorloopige Lijst» der monumenten, waarin alleen gebouwen en met gebouwen samenhangende voorwerpen kort worden vermeld.»

Natuurlijk kan men er over twisten hoever zulk een voorloopige lijst mag en hoever zij kan gaan, wat er beslist in moet, wat er zeker niet in behoort en wat eindelijk »geen kwaad kan» of eigenlijk gezegd »wel wenschelijk is» op te nemen, ook al ware het niet beslist noodzakelijk.

De Commissie is in dit geval streng geweest en heeft de *lijst* ook werkelijk een *lijst* gelaten zonder één enkel litteratuur-citaat, wat nu o. i., met 't oog op de waarschijnlijk nog wel eenigszins rekbare »voorloopigheid» der uitgave, »geen kwaad had gekund».

Wij waren dankbaar geweest voor een enkele mededeeling over bij het onderzoek

1) Zie mijn stuk over dit sacramentshuisje in de »Verslagen en Mededeelingen XIII, blz. 1 vlg., uitg. door de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis.